

210731

ENSV METSATÖÖSTUSE MINISTEERIUMI VÄLJAANNE

JUHEND

KORRALISTE, PIKENDATUD JA LISAPUHKUSTE
KOHTA TÖÖTAJATELE ENSV METSATÖÖSTUSES

RK „RAKENDUSTRÜKISTE KIRJASTUS“

TALLINN 1947

ENSV METSATÖÖSTUSE MINISTEERIUMI VÄLJAANNE

J. LOOTUS

JUHEND

KORRALISTE, PIKENDATUD JA LISAPUHKUSTE KOHTA
TÖÖTAJATELE ENSV METSATÖÖSTUSES

Vastutav toimetaja S. SMIRNOV

Kooskõlastatud
ENSV Ametiühingute Kesknõukoguga

RK „RAKENDUSTRÜKISTE KIRJASTUS“

TALLINN 1947

SISSEJUHATUS

Eesti NSV Konstitutsiooni 8. peatüki paragraaf 91 põhjal omavad kõik Vabariigi kodanikud õiguse puhkusele.

Puhkust antakse kodanikkudele, kes töötavad tootmisalal või asutistes ja see koosneb: igapäevasest puhkusest pärast töövahetust (NSV Liidus pärast kaheksatunnilist tööaega), iganädalalisest puhkusest — puhkepäevast, mittetööpäevadest (revolutsioonipühad) ja iga-aastasest korralisest puhkusest.

Peale selle on seaduses ette nähtud eripuhkused alaealistele (lühendatud töövahetus), naistele — seoses sünnituse ja rasedusega ning tähtajata puhkused vanaduse puhul pensioni maksmisega jt.

Käesolevasse juhendisse on koondatud põhilised küsimused, mis kehtestatud seadustega puhkuste kohta, samuti on toodud seletusi töötasu arvutamise kohta puhkuse päevade eest ja puhkuse päevade eest kompensatsiooni maksmise kord töölt vallandamise puhul.

Käesoleva juhendi väljaandmise tarvidus on tekkinud asjaolust, et seadusandlus puhkuste kohta on toimunud pikema aja jooksul ja avaldatud eriartiklitena, mille tõttu Eesti NSV metsatööstuse ettevõtetel on tekkinud raskusi selle seadusandluse käsitamisel, kuna neid seni koondatud kujul ei ole välja antud. Seoses sellega leiab sageli aset mitteõige puhkuse päevade töötasu arvutamine, eriti vallandamisel ja korraliste puhkuste andmisel.

Nende eeskirjade õige kohaldamise ja seletamise otstarbel on käesolevas juhendis toodud näiteid ja selgitusi kuidas arvutada töötasu korraliste-, lisa- ja pikendatud puhkuse päevade eest, samuti selgitatakse õigust puhkusele ja selle kestvuse määramist.

Kõigis Eesti NSV Metsatööstuse Ministeeriumi ettevõtetes ja asutistes ühtse süsteemi loomiseks puhkuste määramistel

ja arvutamisel, õige keskmise töötasu määramisel, puhkuse aja eest tasumaksimisel ja kompensatsiooni arvutamisel kasutamata puhkuse eest osutab käesolev juhend kahtlemata tuntavat abi.

Pealegi on metsavarumise- ja parvetustöödel kehtivad lisa-puhkused, mis lubatud sellele tööstusele Valitsuse poolt. See seadus on ka käesolevas juhendis samuti küllaldaselt valgustatud.

Seoses sellega soovitame kõikidel ettevõtete direktoritel, pearaamatupidajatel, kaadrite alal töötajatel, töö- ja töötasude ja plaanimise ning administratiiv-valitsusliku aparadi töötajatel rangelt kinni pidada kehtivatest Valitsuse määrustest töötajatele puhkuste määramisel.

S. Smirnov

ÜLDJUHEND.

NSVL tööseaduste alusel antakse kõigile töötajaile korralist puhkust ning selle aeg peab olema tasutud ettevõtte poolt keskmise töötasu järele. Korralise puhkuse kestvus aastase töö (11 kuud) eest on suuremale osale töötajaile kestvusega 12 maksulist tööpäeva. Erijuhustel korraline puhkus võib olla pikema kestvusega, mis oleneb töötaja kutsealast, tööstusharust ning teistest töötingimustest ja oludest.

Metsavarumise, metsamajanduse, parvetuse ja vaigutuse tööstusharude töötajad, kelle kutsealad on tähendatud eelpool eriloetelus, omavad õiguse 1 kuule kestvale korralisele puhkusele.

Kõik alaealised töötajad kõigil kutsealadel ning kutseala tööstuskoolide õpilased omavad õiguse korralisele puhkusele kestvusega 1 kuu.

Peale korraliste puhkuste on töötajatele ettenähtud lisapuhkused, millede kestvus aastase (11 kuud) töö eest võib olla kuni 12 tööpäeva. Õiguse lisapuhkusele omavad:

1. Isikud, kes töötavad tervist kahjustavatel kutsealadel. Nende kutsealade kohta on NSVL RKN määrusega nr. 1595 — 21. 06. 41. aastast kinnitatud tööstusharude järele kutsealade loetelu.
2. Töötajad, kelle töö on kindlaks määratud normeerimata tööajaga. Nende töötajate kohta on kõrgemate asutuste ja ametiühingute poolt kinnitatud ja kooskõlastatud ametalade loetelu, kes kuuluvad normeerimata tööajaga töötajateks.
3. Töötajad, kelle tööasukoht on ebanormaalsetes kliimaatilistes tingimustes ning kauge põhja töörajoonides (neid tööasukohti ENSV territooriumil ei leidu.)

Peale korralise ja lisapuhkuse omavad eelpool tähendatud eriloetelus metsatööstuse kutseala töötajad õiguse pikenda-

tud lisapuhkusele (kestvusega 1 kuu), tingimusel, kui nad on katkestamata töötanud ühes ja samas ettevõttes kolm aastat.

Kui töötajale antakse puhkust, siis peab puhkuse aja hulka arvestama peale maksuliste korralise ja lisapuhkuse päevade kõik puhkepäevad ja revolutsioonilised pühad, mis langevad puhkuse ajavahemikku; näiteks:

töötaja läheb puhkusele esimesest maist 1947. a.; korraline puhkus kestvusega 12 maksulist päeva. Tema puhkusepäevade hulka peab arvestama pühad: 1., 2. ja 9. mai, puhkepäevad 4, 11. ja 18. mai. Sellega üldpuhkuse kestvus on 18 päeva, mille hulgas 12 maksulist tööpäeva.

Kui ettevõtjal pole võimalik anda töötajale puhkust naturaals, (võimaluste põhjustest on selgitus eespool), siis peab töötajale välja makstama rahaline kompesatsioon kasutamata puhkuse eest. Kasutamata puhkuse eest rahalist kompesatsiooni makstakse töötajale ka vallandamise puhul. Nii puhkuse tasu kui ka rahaline kompesatsioon kasutamata puhkuse eest arvestatakse töötaja viimase 12 kuu keskmisest töötasust.

Korralist ja lisapuhkust antakse töötajaile möödunud töötatud aja eest, samuti makstakse kasutamata puhkuse eest rahalist kompesatsiooni möödunud töötatud aja eest; sellega seoses tuleb erilist tähelepanu pöörata puhkuse aja kestvuse ja ka keskmise tasu õigele väljaarvestamisele.

Näiteks: Töötajale oli antud puhkust 15. septembrist kuni 1. oktoobrini 1946. a. Küsitakse, kas tööajal oli õigus nõuda elukalliduse lisatasu juurde septembri kuu teise poole puhkuse tasule, põhjendades, et 15. septembrist oli kõigile töötajaile elukalliduse lisatasu juurde lisatud. Seaduse kohaselt käesoleval juhul puhkuse tasule elukalliduse lisatasu juurde nõuda, töötajal õigust ei olnud, sest et puhkuse tasu oli välja arvestatud möödunud töökuude keskmisest töötasust ning elukalliduse lisatasu selle tasu hulka sattuda ei võinud.

Kõik juhised ja seadused mis on ette nähtud puhkuste kohta, peab võetama aluseks puhkuse aja, puhkuse tasu ja kompensatsiooni väljaarvestamisel.

J. Lootus.

Korraliste ja lisapuhkuste üldmäärused ja tingimused töötajaile.

Korraliste ja lisapuhkuste põhimäärused on kinnitatud NSVL Töö rahvakomissari poolt 30. aprillil 1930. aastal. Nendesse põhimäärustesse on sisse viidud täiendused ja muudatused NSVL RKN, ÜK(b)P KK ja ÜAÜKN määrustega 28. detsembrist 1938. a.

O s a I

Õigus puhkusele.

§ 1. Õiguse korralisele puhkusele omab töötaja pärast 11 kuud katkestamata tööd ühes ja samas ettevõttes või asutises.

§ 2. Korraline puhkus antakse töötajaile üks kord tööaasta kestel, arvestades tööaasta kestvust alates tööle asumise päevast. Kalendriaasta võetakse aluseks siis, kui tööleasumine töötajal on olnud jaanuari kuul.

§ 3. Kui töötaja on administratsiooni, ametiühingu või teise ühiskonnastatud organisatsiooni poolt üle viidud ühest ettevõttest või asutusest teise ilma töö katkestuseta, siis töötaja hulka puhkuse saamiseks arvestatakse ka aeg, mis on töötatud eelmises ettevõttes, juhul kui töötaja on loobunud kasutamata puhkuse aja eest kompensatsiooni tasu saamisest.

§ 4. On juhuseid, kus töötaja lahkub töölt (vallandatakse) enne selle tööaasta lõppu, mille eest ta on juba puhkuse ära kasutanud. Sel juhul on ettevõtja õigustatud palga lõplikul arvestamisel töötaja palgast kinni pidama puhkuse tasu nende päevade eest, mis on töötaja poolt veel töötamata jäänud.

Töötaja poolt ette saadud puhkuse tasu kinnipidamine on keelatud järgmistel juhtudel:

- a) ettevõtte ehk selle osa likvideerimise, koosseisude või töö koondamise, töö reorganiseerimise ehk ettevõtte konserveerimise puhul;
- b) sõjaväe teenistusse lahkumise tõttu;
- c) tavalises korras ülikooli, tehnikumi, töölisfakulteeti või nende õppeasutuste ettevalmistuskursustele komandeerimise puhul;
- d) ühiskondlike asutiste ettepanekul üleviimise puhul teisele tööle, teise asutusesse;
- e) selgumisel, et töötaja ei ole kõlbulik tööle.

Kui ettevõtjal on õigus olnud palgast puhkusetasu kinni pidada, kuid tegelikult ei ole osaliselt või täielikult seda võimalust olnud, (näiteks palgasumma puudumisel lõpparve saamisel) siis tagasi nõudmist järgmistest palkadest kohtu teel ei teostata.

§ 5. 11 kuulise katkestamata töötaja hulka, mis annab õiguse korralisele puhkusele, arvestatakse:

- a) tegelikult töötatud aeg;
- b) aeg, millal töötaja tegelikult ei töötanud, kuid ettevõtja oli seadusepäraselt ehk kollektiivlepingu alusel sunnitud alal hoidma täielikult ehk osaliselt töötaja ametikoha ja töötasu, selle hulgas ka sunduslikult puudunud aeg, kus töötaja oli ebaõiglaselt töölt vallandatud ning hiljem endisele kohale tagasi võetud. Samuti komandeerimistel, ühiskondlike ülesannete täitmisel ja sõjaväekohustuste täitmisel oldud aeg;
- c) aeg, kus töötaja tegelikult ei töötanud, kuid alal hoides oma ametikoha, sai ülalpidamist sotsiaalkindlustussummadest, haiguse, töövigastuse, raseduse, sünnituse, karantiini või haige perekonnaliikme hooldamise puhul. Peale ülal tähendatud aja, mille kestel töötaja tegelikult ei töötanud, töötaja hulka ei arvestata.

O s a II

Puhkuse kestvus.

§ 6. Korralist puhkust täisealistele töötajatele antakse igal juhul 12 tööpäeva, lisades juurde puhkepäevad, mis langevad puhkuse ajavahemikku. Peale selle antakse lisapuhkust töötajaile, kes töötavad tervistkahjustavatel tööstusaladel

samuti kutsealadel, mis on ette nähtud NSVL RKN määruse nr. 1595 — 21. juunist 1941. a. kinnitatud kutsealade loetelus (vaata IV osa ja terviskahjustavate kutsealade loetelu lk. 14.).

§ 7. Töötajatele, kes töötavad normeerimata tööajaga, on ette nähtud kompensatsioon üle normaalaja tehtud tööde eest lisapuhkuse näol. Selle lisapuhkuse aeg riiklikkudes ettevõtetes ja asutustes ei või ületada 12 tööpäeva (vaata V osa ja normeerimata tööajaga töötajate loetelu lk. 17—26).

§ 8. Metsatööstuses on normeerimata tööajaga töötajaile ette nähtud lisapuhkuse saamine olenevalt töö raskusest 12 ja 6 tööpäeva.

§ 9. Alaealistele töötajatele, kes puhkuse saamise päevaks ei ole saanud 16 aasta vanuseks, samuti ka kõigile käitiste kutseõpilastele ja massi kutsealade õpilastele on korraline puhkus määratud kestvusega üks kalendrikuu (näiteks 5. juunist kuni 5. juulini), kuid mitte vähem kui 24 tööpäeva.

§ 10. Juhul, kui ülaltähendatud alaealised ja õpilased on lubatud seaduse järgi tervist kahjustavatele töödele ning kutsealadele, mis on eelmainitud loetelus, siis antakse neile järjekordne puhkus 1,5 kalendrikuud, kuid mitte vähem kui 36 tööpäeva.

O s a III

Väljavõte.

Puhkuse kestvusest töötajatele metsatööstuses ja metsamajanduses.

Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu sekretariaadi otsus 8. septembrist 1933. a.

NSVL Kesktäitevkomitee ja RKN määruse alusel 7. märtsist 1933. a. seoses tööliste ja teenistujate tööoludega metsatööstuses ja metsamajanduses Üleliiduline Ametiühingute Kesknõukogu määrab:

- a) alalistele töölistele ja teenistujatele metsatööstuses ja metsamajanduses, kes on tähendatud käesoleva määruse § 6 kutsealade loetelus, määratakse korraline puhkus peale 11 kuud katkestamata tööd ühes ja samas ettevõttes või asutuses kestvusega üks kuu;
- b) sama määruse § 6 kutsealade loetelus tähendatud metsatööstuse ja metsamajanduse alalistele kaadritöölistele ja teenistujatele antakse peale kolmeaastase vahetpida-

mata kestnud töö eest ühes metsatööstuskeskuses või metskonnas pikendatud lisapuhkust kestvusega üks kuu. Pikendatud lisapuhkus antakse tingimata vaid natuuras;

- c) kompensatsiooni puhkuse eest, mis saadakse kolmeaastase töö eest, antakse ainult täielikult kolm aastat töötanuile ja seda vaid töötaja vallandamise puhul temast sõltumata asjaoludel;
- d) alalised töölised ja teenistujad metsatööstuses ja metsamajanduses, kes ei ole tähendatud ülalmainitud kutsealade loetelus, saavad puhkust üldiste seaduste alusel. Hooajalised töölised ei ole õigustatud puhkust saama;
- e) administratsioonil on õigus anda lisapuhkust töötajaile normeerimata tööaja eest peale puhkuse, mis on ettenähtud käesoleva määruse pkt. a, b ja d alusel sel juhul, kui nad tegelikult töötavad üle normaal-tööaja ja on tähendatud loetelus normeerimata tööajaga töötavatel ametkohtadel;
- f) täielik kompensatsioon ühe kuulise korralise puhkuse eest makstakse välja ainult sel juhul, kui töötaja on aasta kestel töötanud täielikult II kuud. Erijuhtudel makstakse kompensatsiooni 12-päevase aasta puhkuse kestvuse arvust ja makstakse välja täielikult või proportsionaalselt töötatud ajale, lisades juurde lisapuhkuse, kui see on seadusekohaselt ette nähtud üle normaal-aja töötatud töö või tervistkahjustava kutseala töö eest.

M ä r k u s: juhul kui töötaja on üle viidud administratsiooni korraldusel ühest ettevõttest teise, siis katkestamata tööstaaži hulka arvestatakse kogu aeg, mis on töötatud ühe ja sama asutuse süsteemis, ettevõttes või keskasutuses.

Allpool on toodud ametalade loetelu, mis annavad õiguse lisapuhkusele, vastavalt lisale ÜAÜKN Sekretariaadi otsuse § 6-le 8. septembrist 1933. a.

I Metsa ülestöötamise ja väljaveo alal.

1) Brigadiirid; 2) töölised, kes on rakendatud metsa ülestöötamisele (ümmarmaterjalid ja küttepuid) ning saetud, lõhutud, tahatud ja ümmarmaterjalide tükeldamisele igasugusteks sortimentideks metsas ja laoplatidel; 3) kvalifitseer-

ritud töölised, kes teenindavad mehhaniseeritud seadeldisi metsa langetamise ja tükeldamise alal; 4) metsas töötavad söemiilimise töölised (söemiilimisel ahjudes ja kuhjades); 5) Metsatööstuskeskuste hobustel metsa väljaveole rakendatud veotöölised; 6) Metsatööstuskeskuste hobuvooridel tallimehed, sadulsepad ja hobuste rautamise sepad; 7) mitmesugused laadimistöölised ja sorteerijad kõigil metsa transportliinidel; 8) mehhaniseeritud transpordi kvalifitseeritud töölised; traktoristid, mootorvedurite motoristid, veoautode juhid ning kitsarööpmeliste raudteede masinistid ja kütjad; 9) vanemad kvalifitseeritud töölised metsaveoteede rajamise ja remontimise alal; 10) jõujaamade masinistid, kütjad ja õlitajad; 11) kvalifitseeritud töölised metsaveotööde liikuva koosseisu ja mehhanismide ehitamise ja remontimise alal; 12) väljaspool alaliselt tegutsevate puudutööstuste territooriume asuvate liiprite lõikamisseadeldiste motoristid.

II Metsa parvetamise alal.

13) Brigadiirid; 14) sulgudel töötajad: vanemad töölised sulgude ja tõkete ehitamise alal ning parvesidumise instruktorid ja vanemad töölised; 15) instruktorid ja vanemad töölised parvedel; 16) töölised kokkukuhjumiste likvideerimise alal lahtisel parvetusel; 17) vanemad ja kvalifitseeritud töölised mehhanismide teenindamisel (masinistid, motoristid, nende abid, kütjad), õlitajad, mootorkaatrite ja vintsipaatide tüürimehed; 18) lootsid; 19) väljalaadimiskraanade töölised; 20) vanemad ja kvalifitseeritud töölised talvise parvesidumise, elevaatorite ja lotjade ehitamise ning takelaaži remontimise alal; laoplatsidel ja takelaažipaatides; 21) vanemad töölised ja laadijad laoplatsidel.

III Vaigutamise alal.

22) Vanemad töölised vaigutamise alal; 23) meistrid; 24) karride ettemärkijad; 25) külgribadetõmbajad; 26) pearennilõikajad.

IV Metsakultuuritööde alal.

27) vanemad töölised metsakultuur- ja metsamelioratsiooni töödel; 28) kvalifitseeritud töölised seemnekuivatistel; 29) mehaanikud ja traktoristid kõigil metsakultuurilistel ja agrometsamelioratsiooni masinatel ning nende abilised.

V Insener-tehniline ja arvepidamise personal.

30) Insener-tehniline personal; 31) kümnikud; 32) pea- ja vanemad raamatupidajad; 33) metsapunktide ja parvetuskontorite vanemad arvendajad.

1. Kuuajalist korralist puhkust ja lisapuhkust, mis on ettenähtud NSVL Kesktäitevkomitee ja RKN määruse 7. märtsist 1933. a. § 16 alusel ja ÜAÜKN Sekretariaadi määruse 8. sept. 1933. a. § 6 alusel antakse mainitud loetelus inseneridele ja tehnikutele, olenemata sellest, kas nad omavad inseneri või tehniku diplomi või mitte.
2. Metsatöömeistrid ja meistrid parvetustöödel kuuluvad insener-tehnilise personali hulka ning nad on õigustatud saama ettenähtud kuuajalist korralist ja pikendatud lisapuhkust eelpool tähendatud määruse alusel.

Alus: NSVL Metsatööstuse Ministeeriumi töö- ja töötasude osakonna juhataja kirjalik seletus 11. septembrist ja 2. detsembrist 1946. a. nr. 16/424.

3. Katkestamata tööstaaži arvestus ENSV kodanikele: töötajatel, kes on viibinud isamaasõja kestel (ENSV okupatsiooni ajal) ENSV territooriumil arvestatakse katkestamata tööstaaži alates 1. oktoobrist 1944. a. Isikutel, kes ENSV okupatsiooni ajal olid evakueeritud NSVL tagalasse, samuti ka isikutel, kes olid mobiliseeritud punaarmeele, arvestatakse katkestamata tööstaaži aeg:
 - a) evakueeritutele, kui nad pöördusid tagasi kohe peale ENSV vabastamist oma endisele töökohale, arvestatakse tööstaaž alates 1940. aastast;
 - b) demobiliseeritutele, kui nad pöördusid tagasi oma endisele töökohale mitte hiljem kui üks kuu peale demobiliseerimist, arvestatakse katkestamata tööstaaž alates 1940. aastast. Evakueerimisel ja punaarmees oldud aeg staaži ei katkesta, kuid staaži hulka ei arvestata.
4. Pikendatud puhkust võimaldatakse kõigile käesolevas loetelus toodud töölistele, sõltumata sellest, missugusel metsatööstuse või metsaasjanduse alal nad nimelt töötavad. Nii on näiteks «Metsa ülestöötamine ja väljavedu» tähendatud mehhaniseeritud transpordi kvalifitseeritud töölistel (p. 8) õigus pikendatud puhkusele ka

sel juhul, kui nad on rakendatud metsakultuur- või parvetustöödele.

5. Tööstaaži arvestamisel, mis annab õiguse ÜAÜKN Sekretariaadi määruse 08. 09. 33. a. § 6 ette nähtud pikendatud lisapuhkusele, tuleb arvestada tööaega demobiliseerituile enne ja peale Punaarmee demobiliseerimist. Järelikult, kui töötaja peale Punaarmee demobiliseerimist pöördub tagasi seaduses ette nähtud aja jooksul samasse ettevõttesse tööle, siis arvestatakse temale tööstaaži tööaeg enne Punaarmesse minekut, pikendatud lisapuhkuse saamiseks.
6. NSVL RKN ja Kesktäitevkomitee määruse järgi 7. märtsist 1933. a. ei kuulu kuuajalise korralise ja pikendatud lisapuhkuse saamine alalistele vabrikute (kääritiste) ettevõtete töötajatele ja tööstustele, mis on seoses mitmesuguse puidu ümbertöötlemisega peale liipritööstuste ja masina- ja maatemade, millede asukoht on väljaspool alaliselt tegutsevaid kääritiste territooriume.

O s a I V

NSVL RKN määrus 12 juunist 1941. a. Nr.1592.

Kahjulikkude tööstuskutsealade loetelu kinnitamisest, kellele määratakse lisapuhkust seoses kahjuliku tööstusalaga.

NSVL Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kinnitada kahjulikkude töötingimustega kutsealade nimekiri (loetelu), kellele määratakse lisapuhkust vastavalt lisale.
2. Määrata kindlaks, et töölised ja teenistujad, kes on tähendatud loetelus (lisas) on õigustatud saada lisapuhkust, vaatamata sellele, missuguses tööstusharus nad töötavad.
3. Juhusel, kui töötingimuste kahjulikkus tööstuses kõrvaldatakse või seda vähendatakse, on Rahvakomissarid ja keskasutiste juhatajad kohustatud kooskõlas Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukoguga vähendama või üldse mitte andma lisapuhkust.
4. Määrata kindlaks, et rahalist kompensatsiooni lisapuhkuse asemel võib maksta töötajale ainult töölt vabandamise juhustel.

5. Lugada maksvusetaks NSVL RKN määrus 30. aprillist 1929. a., lisapuhkustest ja sellele juurde lisatud kutsealade loetelu, millega oli kehtima pandud õigused lisapuhkustele ja samuti ka kõik teised määrused, milledega kehtestati lisapuhkuste andmine seoses kahjulikkude töötingimustega.

NSVL RKN-i aseesimees
N. Vosnessenski

NSVL RKN-i asjadevalitseja
J. Tšadaev

Moskva
 Kreml

12. juunil 1941. a.

Väljavõte NSVL RKN määruse 21.06.41. a
 Nr. 1595 juuresolevast nimestikust töötajate
 terviskahjustavate elukutsete kohta, kohal-
 datult metsatööstuse alale.

a) Metallitööstus.

	Lisapuhkuse kestvus
1. Sepad ja pealelööjad (vasardajad) käsitsi se pistamisel	12 tööpäeva

b) Elektri ja gaasikeevitamise
tööd.

2. Gaasikeevitajad, elektrikeevitajad volta- kaarega, gaasiga metalli lõikajad siseruu- mides	12 tööpäeva
3. Samad välistel töödel	6 „
4. Elektroodide määrijad, komponentide jah- vatajad ja sõelujad	6 „
5. Käealused (abitöölised), kes alaliselt tööta- vad elektrikeevitajate ja gaasikeevitaja- tega	6 „

c) Maalritööd.

6. Meistrid, vahetuse insenerid, maalrid ja
lakkijad, kes töötavad värvide ja lakkide-

ga, mis sisaldavad bensooli, metanooli ja nende derivaate — toluooli, ksülooli ja liitpiiritusi:

a) töötamisel siseruumides	12	tööpäeva
b) välistel töödel	6	„
7. Meistrid, vahetusinsenerid, maalrid, kes töötavad tinavärvidega, mis sisaldavad tina mitte alla 2 %	12	„
8. Spakeldajad nitrospakeldamisel	6	„

d) Aurujõu majandus.

9. Katlakütjad — kõvamineraal- ja turba-
küttega käsitsi kütmisel	12	„
10. Katlakütjad mineraal, peenkivisöe ja
turba küttega mehhaanilisel kütmisel,
samuti puudega kütmisel	6	„
11. Tulekohendajad, šlakikõrvaldajad ja tuha-
töölised kõvamineraal- ja turbaküttega
kütmisel käsitsi tuha ja šlaki kõrvaldami-
sega	12	„
12. Katlapuhastajad	12	„
13. Lukusepad, kes tegelevad kuumade ka-
telde remondiga	12	„

e) Mitmesugused elukutsed.

14. Töölised metalli hõõrumisel, poleerimisel,
teritamisel ja lihvimisel kõvade ja peh-
mete terituskivi ringidega (kuival viisil) .	12	„
15. Töölised ja meistrid plahvatusmootorite
reguleerimisel ja proovimisel (siseruumi-
des töötamisel)	6	„

f) Tulitikutööstus.

16. Süütajate ja värvimassi koostajad, vahe-
tuse laborandid, peenendajad, jahvatajad,
massihõõrujad, massi ettekandjad, toot-
mislaboratooriumide segu koristajad . .	12	„
17. Sissekastjad (niisutajad) ja parafineerijad
automaat-tsehhides	12	„

g) Transport.

18. Autojuhid veoautodel kandejõuga:

a) alates poolteisest tonnist	6 tööpäeva
b) „ kolme tonnist ja enam	12 „

h) Jäätmete väljavedu.

19. Töölised pühkme- ja jäätmete aukude puhastamisel ja väljaveol 12 „

i) Laboratooriumid.

20. Töötajad, kes on tegevuses tootmisruumides kangete hapete, kloorlubja, kloori, broomi, tsüaanühendite, fenooli, formaldehüüdi ja väävlit sisadavate orgaanliste ühendite proovide valikuga 6 „

j) Ühiskondlik toitlustamine.

21. Kokad, kes töötavad pliidi juures 6 „

k) Riiklikud ja ühiskondlikud asutised.

22. Stenografistid, kes töötavad süstemaatiliselt üleskirjutustel 12 „

23. Masinakirjutajad, kes alaliselt töötavad kirjutusmasinatel 6 „

l) Metsakeemia (puidu kuivdestilleerimine).

24. Töölised kes teenindavad puidu kuivdestilleerimise retorte sisetsehides, selle ala vahetuse meistrid ja vahetuse ülemad 12 „

25. Süte kustutajad puidu kuivdestilleerimisel ja valve-lukusepad 6 „

Töötajate ametalade loetelu, kes on rakendatud tööle normeerimata tööajaga Metsatööstuse Ministeeriumis ja temale alluvates asutistes.

Kooskõlastatud.

NSVL Kesk- ja Lõunarajoonide
Ametiühingu Keskkomiteega

30. juunil 1945. a.

(allkiri) (Poloka)

Kinnitan.

NSVL Metsatööstuse Rahva-
komissari asetäitja

(allkiri) (Černjaev)

3. juulil 1945. a.

Normeerimata tööajaga töötajate ametalade loetelu NSVL Metsatööstuse Rahvakomissariaadis, liiduvabariiklides, peavalitsustes, trustides ning metsatööstus- ja metsaparvetus ettevõtetes.

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus aas- tas (tööpäevi)
I NSVL Metsatööstuse Ministeeriumi keskasutises, liiduvabariiklises Ministeeriumides ja peavalitsustes		
1.	Osakondade ja peavalitsuste juhatajad ja nende asetäitjad	12 tööpäeva
2.	Peainsenerid ja mehaanikud	12 „
3.	Sektorite, gruppide, büroode juhatajad ja nende asetäitjad	12 „
4.	Tööstuse juhatajad ja kaubandusosa- konna juhatajad	12 „
5.	Ministri (Rahvakomissaride) asetäitjad ja abid	12 „
6.	Kirjastuse vastutav toimetaja	12 „

Exhib. 111

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus aas- tas (tööpäevi)
7.	Ministri referendid ja konsultandid . . .	12 tööpäeva
8.	Ekspeditsioonide juhatajad ja nende ase- tätjad	12 ”
9.	Sekretariaadi juhatajad, asjadevalitsejad ja nende asetäitjad	12 ”
10.	Vanemad inspektorid ja tuletõrje juha- tajad	12 ”
11.	Vanemad inspektorid, vanemad reviden- did ja inspektorid väljasõiduga	12 ”
12.	Vanemad dispetšerid ja dispetšerid välja- sõiduga	12 ”
13.	Ohustustehnika vastutavad töötajad in- senerid-tehnikud	12 ”
14.	Vanemad ökonomistid ja kaubatund- jad	12 ”
15.	Insenerid kõigil aladel	12 ”
16.	Pearaamatupidajad ja nende asetäit- jad	12 ”
17.	Vanemad raamatupidajad iseseisval bi- lansil	12 ”
18.	Juriskonsultid	12 ”
19.	Arbiitrid	12 ”
20.	Agronoomid ja veterinaararstid	12 ”
21.	Kolleegiumide sekretärid	6 ”
22.	Vanemad raamatupidajad	6 ”
23.	Laekurid (kassapidajad)	6 ”
24.	Inspektorid ja revidendid	6 ”
25.	Dispetšerid	6 ”
26.	Ökonomistid, plaanijad, kaubatundjad . . .	6 ”
27.	Asjadevalitsuse juures osakondade, sek- torite, gruppide, ekspeditsioonide juha- tajad, õhukaitse staabi ülemad ja komandandid	6 ”
28.	Vanemad masinakirjutajad	6 ”
29.	Majandusosakondade ja toimetuste ju- hatajad	6 ”

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus aas- ta: (tööpäevi)
II Trustides.		
1.	Trusti juhatajad ja nende asetäitjad .	12 tööpäeva
2.	Peainsenerid ja peamehaanikud	12 „
3.	Osakondade, sektorite ja gruppide ju- hatajad	12 „
4.	Vanemad dispetšerid ja dispetšerid välja- sõiduga	12 „
5.	Vanemad ökonomistid ja kaubatundjad .	12 „
6.	Insenerid kõikidel aladel	12 „
7.	Pearaamatupidajad ja nende asetäit- jad	12 „
8.	Vanemad raamatupidajad iseseisva bi- lansiga	12 „
9.	Vanemad inspektorid ja vanemad revi- dendid ning inspektorid ja revidendid väljasõiduga	12 „
10.	Agronoomid, veterinaararstid ja zooteh- nikud	12 „
11.	Ohustustehnika alal töötajad vastutavad ametnikud	12 „
12.	Juriskonsultid	12 „
13.	Tuletõrje- ja vahikaitse juhatajad . . .	12 „
14.	Ökonomistid, plaanijad, normeerijad . .	6 „
15.	Vanemad raamatupidajad	6 „
16.	Inspektorid ja revidendid	6 „
17.	Asjadevalitsejad, majandusosakondade juhatajad, majandusülemad, laoüle- mad, baasiülemad ja varustusagendid	6 „

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus aas- tas (tööpäevi)
18.	Dispetšerid	6 tööpäeva
19.	Seemnekasvatuse eriteadlased	6 „
20.	Laekurid (kassapidajad)	6 „
III Metsavarumisetete- võtetes.		
1.	Metsatööstuskeskuste, metsapunktide, metskondade, metsaparvetuskontorite, nende osade ning ladude direktorid, ülemad ja nende asetäitjad	12 tööpäeva
2.	Kontorite valitsejad ja nende asetäitjad	12 „
3.	Peainsenerid, peamehaanikud, tehnilised juhatajad ja plaanijad	12 „
4.	Garaažide, depoode, baaside, töökodade, ladude juhatajad ja ülemad	12 „
5.	Tööettevõtjad	12 „
6.	Parvetuslaevade kaptenid ja nende ase- täitjad	12 „
7.	Insenerid kõikidel aladel	12 „
8.	Ohutustehnika ja tervishoiu vastutavad ametnikud (insenerid, tehnikud, inspek- torid)	12 „
9.	Tehnilise varustuse juhatajad	12 „
10.	Agronoomid, vetarstid, zootehnikud	12 „
11.	Metsakaitse ja tuletõrje juhatajad	12 „
12.	Metsataksaatorid	12 „
13.	Meistrid, kümnikud, praaker-vastuvõtjad	12 „
14.	Jaoskonna metsaülemad ja metsavahid	12 „

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus aas- tas (tööpäevi)
15.	Hobuvoori (hobubaasi) juhatajad	12 tööpäeva
16.	Vanemad raamatupidajad iseseisva bilan- siga	12 „
17.	Pearaamatupidajad ja nende asetäitjad	12 „
18.	Juriskonsultid	12 „
19.	Dispetšerid, revidendid, inspektorid . . .	6 „
20.	Tehnikud (kõikidel aladel)	6 „
21.	Ökonomistid, normeerijad	6 „
22.	Vanemad raamatupidajad ja raamatupi- dajad (metskondades ja metsapunkti- des	6 „
23.	Laekurid (kassapidajad)	6 „
24.	Seemnekasvatuse eriteadlased (keemikud ja tehnoloogid	6 „
25.	Majandusülemad ja laojuhatajad	6 „
IV Täienduseks ametikohta- dele mis loetletud punkt II ja III.		
Metsa avio alal:		
1.	Kontorite ülemad, aerodroomi baaside ülemad ja nende asetäitjad	12 tööpäeva
2.	Ekspeditsioonide ja salkade ülemad ja tehnilised juhatajad	12 „
3.	Raadio-side ja staapide ülemad, kes töö- tavad välitingimustes	12 „
4.	Radistid operaatorid	6 „

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus aas- tas (tööpäevi)
	V Teadusliku uurimis-insti- tuutides ja õppeasutistes.	
1.	Instituutide, tehnikumide ja teiste õppe- asutiste direktorid ja nende asetäitjad	12 tööpäeva
2.	Assistendid, dekaanid ja dotsendid . . .	12 „
3.	Osakondade, sektorite, gruppide ja büroode juhatajad, ülemad, juhtijad ja vanemad teaduslikud kaastöölised	12 „
4.	Laboratooriumide ja raamatukogude juhatajad	12 „
5.	Pearaamatupidajad ja nende asetäitjad	12 „
6.	Vanemad raamatupidajad iseseisval bilansil	12 „
7.	Instituutide, õppeasutuste ja tehnikumide sekretärid	12 „
8.	Vanemad ökonomistid ja insenerid kõiki- del aladel	12 „
9.	Õppe-katsete ettevõtete direktorid, ase- täitjad ja tehniised juhatajad	12 „
10.	Abitöökodade juhatajad ja osakondade juhatajad	12 „
11.	Teaduslikud kaastöölised, meistrid	6 „
12.	Asjaajajad, majandusülemad	6 „
13.	Laekurid, kassapidajad	6 „

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus aas- tas (tööpäevi)
VI Kaubandusvõrgu alal.		
1.	Tööliste varustamise valitsuste ja osakondade juhatajad	12 tööpäeva
2.	Baaside direktorid ja nende asetäitjad	12 „
3.	Osakondade juhatajad, sektorite ja gruppide juhatajad	12 „
4.	Transpordi juhatajad	12 „
5.	Kaupluste, poodide, töökodade juhatajad koosseisuga 3 ja enam inimest, valvet arvesse võtmata	12 „
6.	Sööklate juhatajad koosseisuga 3 ja enam inimest, valvet arvesse võtmata .	12 „
7.	Pagaritööstuste juhatajad	12 „
8.	Põllumajanduste juhatajad	12 „
9.	Laoülemad 3 inimese ja rohkema koosseisuga, valvet arvesse võtmata . .	12 „
10.	Ökonomistid, vanemad kaubastajad, vanemad inspektorid, vanemad kontrolörid	12 „
11.	Agronoomid, zootehnikud, vetarstid ja insenerid kõikidel aladel	12 „
12.	Peraamatupidajad ja nende asetäitjad	12 „
13.	Vanemad raamatupidajad iseseisval bilansil	12 „
14.	Raamatupidajad-revidendid, raamatupidajad-instruktorid (väljasõiduga)	12 „
15.	Juriskonsultid	12 „
16.	Ökonomistid, plaanijad, kaubatundjad .	6 „

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus aast- tas (tööpäevi)
17.	Vanemad raamatupidajad ja nende ase- tätjad	6 tööpäeva
18.	Inspektorid	6 „
19.	Laekurid, kassapidajad	6 „
20.	Asjadevalitsejad	6 „
21.	Laojuhatajad	6 „
22.	Agendid ja ekspediitorid	6 „
23.	Kaupluste, poodide, töökodade juhatajad, koosseisuga kuni 3 inimest	6 „
24.	Söökla juhatajate asetäitjad	6 „

Kooskõlastatud.

NSVL Metsa- ja Puidutööstuse
Ametiühingu K. K.

(Besaev)

Kinnitan.

NSVL Metsatööstuse Rahva-
komissari asetäitja

(Inkov)

3. juulil. 1945. a.

Normeerimata tööajaga töötajate ametialade loetelu NSVL
Metsatööstuse Rahvakomissariaadile alluvates puidutööstuse
peavalitsustes, trustides, vabrikutes ja ettevõtetes.

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus
	I Peavalitsused ja trustid.	
1.	Peavalitsuste ja trustide juhatajad ja nende asetäitjad	12 tööpäeva
2.	Peainsenerid, tehnilised juhatajad ja peamehaanikud	12 „
3.	Osakondade, sektorite ja gruppide juhatajad	12 „

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisapuhkuse kestvus
4.	Pearaamatupidajad ja nende asetäitjad	12 tööpäeva
5.	Insenerid (kõikidel aladel)	12 „
6.	Vanemad ökonomistid ja vanemad kaubatundjad	12 „
7.	Vanemad dispetšerid	12 „
8.	Veterinaararstid, zootehnikud, agronoomid	12 „
9.	Ohutustehnika vastutavad juhatajad . .	12 „
10.	Juriskonsultid	12 „
11.	Tuletõrje ja vahikaitse juhatajad . . .	12 „
12.	Revidendid ja inspektorid	6 „
13.	Vanemad raamatupidajad, raamatupi- dajad	6 „
14.	Asjadevalitsejad, majandusosak. ülemad	6 „
15.	Kassapidajad, laekurid	6 „
II Puidutööstuse vabrikutes ja tehastes.		
1.	Direktorid ja nende asetäitjad	12 tööpäeva
2.	Peainsenerid, peatehnoloogid, tehnilised juhatajad, tööstuse juhatajad, peame- haanikud	12 „
3.	Osakondade, tsehhide, töökodade, sekto- rite ja tööstuse osade juhatajad . .	12 „
4.	Laboratooriumide juhatajad	12 „
5.	Ohutustehnika ja tervishoiu vastutavad juhatajad	12 „
6.	Pearaamatupidajad ja nende asetäitjad	12 „
7.	Insenerid kõikidel aladel	12 „

Jrk. nr.nr.	Ametialade nimetus	Lisauhkuste kestvus
8.	Agronoomid	12 tööpäeva
9.	Juriskonsultid	12 „
10.	Tuletõrje ja vahikaitse juhatajad	12 „
11.	Meistrid ja vanemad praakrid	6 „
12.	Normeerijad, ökonomistid, plaanijad	6 „
13.	Vanemad laborandid, kaubatundjad	6 „
14.	Vanemad raamatupidajad ja raamatu- pidajad	6 „
15.	Kassapidajad (laekurid)	6 „
16.	Ettevõtete komandandid	6 „
17.	Laoülemad ja laojuhatajad	6 „
18.	Vastutavad korrapidajad ja agendid varustuse alal	6 „

M ä r k u s: NSVL Metsatööstuse RK Töö- ja töötasude osakond oma juhtkirjas seletab, et kui mingi isik tähendatud loetelust kuulub normeerimata tööajaga ametikohale, kuid sisuliselt ei täida tööd, mis sellel ametikohal ette nähtud, siis ei loeta teda normeerimata tööajaga töötajaks ja ta ei oma õigust lisapuhkusele.

Täielik lisapuhkus, eriti ohtlikkudes ja terviskahjustavates kui ka normeerimata tööajaga töötajaile antakse vaid siis, kui töötaja tegelikult on töötanud nendes tingimustes aasta kestel vahetpidamata või ajaosade kaupa, mitte vähem kui 11 kuud.

Tervist kahjustavate kutsealade töötaja arvesse võetakse need tööpäevad, kus töötaja oli tegelikult seoses tööpäeva kestel mitte vähem kui pool päeva selle ala tööga. Juhul kui terviskahjustatava kutseala kui ka normeerimata tööajaga töötaja on nendes töötingimustes töötanud vähem kui 11 kuud, siis antakse temale lisapuhkust proportsionaalselt töötatud ajale, see on: iga töötatud kuu eest nendes tingimustes üks ehk 0,5 päeva lisapuhkust (vastavalt loetelus tähendatud lisapuhkuse normidele).

Puhkuse kasutamise märkimisest dokumentidesse.

Korralise puhkuse, kui ka kasutamata puhkuse rahalise kompensatsiooni saamisest (kasutamisest) peab olema ettevõtja poolt tehtud töötaja dokumentidesse (tõendisse) vastavad märkused kehtivate vormide kohaselt.

Samasugused märkused tehakse dokumentidesse (tõendisse), mis antakse töötajale töölt vallandamise juhtudel.

Nendes dokumentides (tõendites) peab olema ära näidatud tähtajaliselt ajavahemik, mille eest oli töötaja saanud (kasutanud) puhkust ehk kompensatsiooni. Näiteks: puhkus on kasutatud ajavahemiku eest kuni esimese juunini 1947. a. ehk kompensatsiooni tasu kasutamata puhkuse eest on maksetud töötatud aja eest esimesest juunist 1946. kuni esimese juunini 1947. a.)

Juhtudel, kui ettevõtja on õigustatud töötajailt, kes kuulub vallandamisele, kinni pidama töötasu puhkusel oldud päevade eest (töötamata aja eest avansina), I osa, § 2, siis tehakse tõendis ja vastavates dokumentides märkus: «Töötatud aja eest puhkusel oldud päevade eest — tasu kinni peetud täielikult» ehk: «on jäänud kinnipidamata tasu avansina puhkusel oldud nii mitme päeva eest.» Kui töötaja dokumentides, tõendites puuduvad märkused puhkuse kasutamise kohta eelmisest töökohast, siis on ettevõtja õigustatud nõudma sellest vastavat tõendit töötajalt ehk nõudma seda iseseisvalt ametlikus korras endisest töökohast.

O s a V I

Puhkuse kasutamise aeg ja kord.

§ 11. Puhkust antakse töötajatele igal ajal kogu aasta jooksul RKK poolt kindlaks määratavas järjekorras, RKK puudumisel aga kokkuleppel tööandjaga ja vastava ametiühingu organiga. Antavate puhkuste järjekord määratakse iga aasta peale kindlaks hiljemalt sama aasta 1. jaanuariks.

§ 12. Puhkust võib anda niihästi ükshaaval ühele töötajale teise järel, kui ka üheaegselt kõigile töötajatele või mõnedele töötajate gruppidele (näiteks ettevõtte töö katkestamisel remondi läbiviimiseks).

§ 13. Töö äkilise katkestamise puhul ettevõttes või asutuses või selle üksikutes osakondades (avarii, looduskatastroofi jms. tagajärjel) võib RKK otsusel anda puhkut kõigile või mõnedele töötajate gruppidele üheaegelt, mööda minnes varem kindlaksmääratud järjekorrast.

§ 14. Puhkused ei tule kohandada ainult iga kuu 1-le ja 15-le kuupäevale, vaid need peab võimalust mööda ära jao-
tama ühtlaselt kogu kuu jooksul.

§ 15. Järjekorra kindlaksmääramisel võib ette näha ühele
või teisele töötajale puhkuse andmist enne tema puhkuse
kasutamise õiguse kehtima hakkamist (avansina).

§ 16. Alaealistele töötajatele antakse puhkust (RKK poolt
kindlaksmääratavas järjekorras) üldise korra kohaselt suvel,
kuid see ei võta alaealistelt õigust kasutada oma puhkust ka
teisel aastajal.

§ 17. Puhkust kohakaasluse alusel täidetava koha järgi
antakse üheaegselt puhkusega põhitöökoha järgi.

§ 18. Tööandja on kohustatud õigeaegselt esitama RKK-le
(selle puudumisel aga ametiühingule) läbivaatamiseks puhkuste
järjekorra kindlaksmääramise projekti. Tööandja on samuti
kohustatud teatama igale töötajale tema puhkuse alguse ja
lõpu tähtaja. Teadaandmine toimub mitte hiljem kui 15 päeva
enne puhkuse algust vastavate teadaannete ülespanemise teel
tsehides, töökodades, osakondades ja teistes töökohtades.

§ 19. Töötajatele, kes saavad puhkust individuaalses korras
(näiteks puhkuse tähtaja üleviimisel teisele kuupäevale), tuleb
sellest teatada kirjaliku teadaande teel. Kui RKK otsusel töö-
tajate grupile antakse puhkust väljaspool järjekorda avarii,
looduskatastroofi jms. tõttu, siis tuleb töötajatele teatada nende
puhkuse tähtaeg mitte hiljem kui kaks päeva enne puhkuse
algust.

§ 20. Korralist või lisapuhkust võib üle viia teisele täht-
päevale või pikendada järgmistel juhtudel:

- a) töötaja ajutise töövõimetuse puhul, kui töövõimetuse päe-
vad tasutakse sotsiaalkindlustuse kassa poolt;
- b) töötaja rakendamise puhul riiklike või ühiskondlike üles-
annete täitmisele;
- c) töötaja vangistamise puhul;
- d) teistel eriliste määrustega ettenähtud juhtudel.

Tööandjal on õigus nõuda töötajalt dokumentide esitamist,
mis tõestavad puhkuse määratud ajal kasutamise võimatust.
Peale selle tuleb töötaja eriavaldusel viia puhkus üle ka juhul,
kui tööandja pole töötajale õigeaegselt teatanud tema puhkuse
tähtaega või pole temale enne puhkuse algust ette maksnud
töötasu puhkuse aja eest.

§ 21. Kui põhjused, mis takistavad töötajal puhkusele mine-
kut on ilmsiks tulnud enne puhkuse algust, siis määratakse

uus puhkuse tähtaeg kindlaks kokkuleppel tööandja ja töötaja vahel. Kui aga need põhjused on ilmsiks tulnud töötaja puhkusel viibimise ajal, siis pikendatakse puhkuselt tagasituleku aega automaatselt vastava arvu päevade võrra, kusjuures töötaja on kohustatud sellest viibimata teatama tööandjale. Nende päevade eest tasutakse tööandja poolt juhul, kui seaduse või lepingu järgi ta oli kohustatud maksma töötajale töötasu riikliku või ühiskondliku kohustuse täitmise või vangis viibimise aja eest.

Puhkuse pikendamisel ajutise töövõimetuse tõttu, tööandja poolt lisapäevade eest tasu ei maksta.

Kogu puhkuse üleviimise teistel juhtudel peale nende, mis tähendatud § 20, on lubatud kokkuleppel tööandja ja töötaja vahel või RKK otsusel, korralise puhkuse (sealhulgas ka summeeritud (liidetud) puhkuse) osadekaupa kasutamine aga — kokkuleppel tööandja ja töötaja vahel.

Tähendatud tingimuste puudumisel ei ole puhkuse üleviimine ja poolitamine lubatud.

O s a VII

Ametikoha ja töötasu säilitamine puhkuse ajal.

§ 22. Töötaja vallandamine, kes viibib korralisel või lisapuhkusel, ei ole lubatud, välja arvatud järgmised juhud:

- a) ettevõtte või asutise täielik likvideerimine;
- b) kogu ettevõtte või asutuse töö katkemisel rohkem kui kuu aja peale tööstusliku iseloomuga põhjustel;
- c) süüdistava kohtuotsuse jõustumine asjus, mis on otseselt seotud tööga antud ettevõttes või asutuses.

§ 23. Töötaja viibimise ajal korralisel või lisapuhkusel säilitatakse temale ta keskmine töötasu. Töötasu väljamaksmine toimub enne puhkuse algust.

M ä r k u s: ÜAÜKN juhtis oma ringkirjaga 6. maist 1946. a. tähelepanu sellele, et teadaanne vallandamise kohta üheaegselt puhkuse andmisega on ebaseaduslik.

O s a VIII

Puhkuse summeerimine ja kompenseerimine.

§ 24. Korralise puhkuse mitteandmine samal aastal on lubatud ainult juhul, kui puhkuse andmine teatud töötajale võib avaldada ebasoodsat mõju ettevõtte või asutuse nor-

maalsele tööle. Puhkuse andmiseks on tarvis kokkulepet tööandja ja töötaja vahel ja selle kokkuleppe kinnitamist töötasu-lahendamise komisjoni poolt. Kui tööandja ja töötaja vahel kokkulepet ei saavutata, lahendatakse küsimus RKK poolt konflikti korras.

§ 25. On keelatud korralise puhkuse mitteandmine kahe aasta jooksul järjest.

§ 26. On keelatud korralise puhkuse mitteandmine alaealistele ning lisapuhkuste mitteandmine eriti kahjulikel ja hädaohtlikel tööaladel töötajatele, väljaarvatud töötaja vallandamise puhul.

§ 27. Peale otsese puhkuse mitteandmise (§ 24) loetakse puhkust kasutamatuks (täielikult või osaliselt) tööandja süü läbi ka järgmistel juhtudel:

- a) kui puhkus jäi kasutamata tööandja poolt abinõude tarvitusele võtmata jätmise eest puhkuste järjekorra kindlaks määramiseks;
- b) kui puhkus, mis kuulus tingimata üleviimisele, ei olnud üleviitud uuele tähtajale.

§ 28. Puhkuse mittekasutamisel (täielikult või osaliselt) tööandja süü läbi tuleb töötajale maksta kompensatsiooni kasutamata jäänud puhkuse eest või pikendada järgmisel aastal puhkust ärakasutamata jäänud aja võrra. Puhkuse summeerimiseks aitab kokkuleppes tööandja ja asjasthuvitatud töötaja vahel. Puhkuse summeerimine tööandja või töötaja mittenõustumisel ning igasugune kompensatsiooni väljamaksmine puhkuse eest (väljaarvatud vallandamise puhul) on lubatud ainult RKK otsusel. Töötaja keeldumine puhkuse kasutamisest temale määratud ajal ilma tööandjaga kooskõlastamiseta, sellega kokkuleppe mittesaavutamisel aga ilma RKK otsuseta — ei anna töötajale õigust puhkuse kompenseerimisele või summeerimisele.

§ 29. Puhkuse õiguse kasutamata jätnud töötaja vallandamisel makstakse talle ärakasutamata puhkuse eest kompensatsiooni. Sealjuures saavad ükskõik mis põhjustel vallandatavad töötajad, kes töötasid antud tööandja juures vähemalt 11 kuud, täielikku kompensatsiooni.

Kõigil muudel juhtudel saavad töötajad kompensatsiooni proportsionaalselt (olenevalt töötatud ajast).

§ 30. Täielik kompensatsioon makstakse keskmise töötasu suuruses täieliku puhkuse aja eest. Proportsionaalne kompensatsioon makstakse välja järgmises ulatuses:

- a) 12 tööpäeva suuruse puhkuse juures — keskmise päeva-töötasu ulatuses iga töötatud kuu eest, mille eest on õigus saada puhkust;
- b) 24 tööpäeva suuruse puhkuse ja ühe kuu pikkuse puhkuse juures — 2-päevase keskmise töötasu ulatuses iga kuu eest;
- c) pooleteise kuu suuruse puhkuse juures — 3-päevase ning kahe kuu suuruse puhkuse juures — 4-päevase keskmise töötasu ulatuses iga ku eest

Töötaja arvestamisel, mis annab õiguse kompensatsioonile, kohandatakse vastavat käesolevate eeskirjade I osa.

Muudel seaduse järgi mittekohuslikel puhkuse pikendamise juhtudel on tööandja kohustatud maksma kompensatsiooni vastavalt üldiselt määratud puhkuse tähtajale.

§31. Puhkuste summeerimisel võetakse pikendatud puhkusest arvesse igal juhul täies ulatuses.

§ 32. Kohakaasluse juures makstakse kohakaasluse alusel täidetava ametkoha järgi kasutamata jäetud puhkuse eest kompensatsiooni üldistel alustel.

§ 33. Kompensatsiooni puhkuse eest makstakse tööaasta lõpus, väljaarvatud töötaja vallandamise juhud.

§ 34. Töötaja surma puhul makstakse kompensatsiooni puhkuse eest üldistel alustel.

O s a I X

Keskmise töötasu väljaarvestamise korra kohta korralise ja lisapuhkuse aja eest.

NSVL RKN määrus 25. juulist 1935. a. ja ÜAÜKN Sekretariaadi määrus 9. septembrist 1935. a.

§ 35. Kooskõlas NSVL RKN määrusega 25. juulist 1935. a. arvestatakse keskmist töötasu korraliste puhkuste tasumiseks töölistele ja teenistujatele või kompensatsiooni väljamaksmiseks ära kasutamata puhkuse eest aluseks võttes puhkusele minekule või kompensatsiooni väljamaksmisele eelnenud 12. kalendrikuud.

Töötajatele, kes töötasid ettevõttes (asutuses) vähem kui üks aasta toimub väljamaksmine arvesse võttes keskmist töötasu alates ettevõttesse (asutusse) tööle asumise päevast.

§ 36. Keskmise töötasu väljaarvestamine puhkuste tasumiseks või kompensatsiooni väljamaksmiseks toimub kõiki töötasu liike ning ajutise töövõimetuse abirahasid arvesse võttes.

Keskmise töötasu hulka ei arvestata kompensatsioone komandeerimiste ja ümberpaigutamiste puhul: päevarahasid, sõidurahasid, võõrastemaja-kulusid, ümberkolimiste kulusid ning pidevate ringsõitude puhul päevarahade asemel makstavaid lisatasusid.

Keskmise töötasu väljaarvestamine puhkuse tasumiseks ja kompensatsiooni väljamaksmiseks kasutamata jäänud puhkuse eest.

ÜAÜKN Sekretariaadi määrus 2. veebr. 1936. a.

§ 37. NSVL RKN määrusega 25. juulist 1935. a. (NSVL Seadustekogu nr. 40 art. 333) ette nähtud keskmise töötasu väljaarvestamise kord puhkuste tasumiseks ja kompensatsiooni kasutamata jäänud puhkuse eest on kehtiv kõikide tööliste ja teenistujate kohta, sõltumata sellest, kas nad saavad tükitöötasu, ajatöötasu või kindla kuutöötasu (palka).

§ 38. Keskmise töötasu väljaarvestamisel puhkuse tasumiseks ja kompensatsiooni väljamaksmiseks kasutamata jäänud puhkuse eest võetakse arvesse kõik töötasuliigid, sõltumata nende väljamaksmise pidevusest, sealhulgas:

- a) tööstuslikud preemiad (kütteaine, toorainete ja materjalide kokkuhoiu eest, omahinna alandamise eest jne.);
- b) preemiad aastaaruande koostamise ja aastaplaani täitmise eest;
- c) juurdemaksud ületundide eest ja öötöö eest;
- d) lisatasud väljateenitud aastate eest;
- e) töötasud kasutatud puhkuse aja eest;
- f) tasud tööseisaku aja eest;
- g) tasud riiklike ja ühiskondlike kohustuste täitmise eest, sõjalistest õppustest osavõtmise aja eest jne.;
- h) ajalehtede ja ajakirjade toimetuste koosseisuliste kaastöölise kirjanduslik honorar, mis makstakse väja töötasuna, mitte tasuna autorilepingu järgi;
- i) lisatasud, mis makstakse raudteeagentidele päevarahade asemel teenistussõitude puhul.

Abirahad ajutise töövõimetuse puhul võetakse keskmise töötasu väljaarvestamisel samuti arvesse.

§ 39. Peale summade, mis toodud ÜAÜKN Sekretariaadi määruse 9. septembrist 1935. a. art. 2, ei võeta keskmise töötasu väljaarvestamisel arvesse:

- a) väljamaksmised väljaspool töötasufondi, näiteks leiutuste edendamise fondist, premeerimisfondist saavutuste eest sots. võistluse alusel, lööktöö alal j. t.;
- b) väljamaksmised väljaspool kehtivaid premeerimise süsteeme; näiteks ettevõtte direktori või tsehhi juhataja käsutuses olevast fondist;
- c) väljamaksmised, mis käivad varema aja eest, enne arvesse võetavat 12-kuulist tähtaega;
- d) väljamaksmised juhuslike tööde eest, mis ei kuulu töötaja kohuste hulka;
- e) naturaaltasud.

§ 40. Arvestust teostatakse, lähtudes 12-ne kalendrikuu teenistusest, mis eelnesid sellele kuule, millal töötaja läheb puhkusele (alates 1. kp. kuni 1. kp.-ni); näiteks puhkusele minekul 1936. a. aprilli kuul teostatakse arvestust, lähtudes teenistusest aja eest alates 1. aprillist 1935. a. kuni 1. aprillini 1936. a.

Kooskõlastatud ENSV RKN määrusega nr. 226 — 23. märtsist 1946. a.

§ 41. Puhkuse tasu või kompensatsiooni väljaarvestamist kasutamata jäänud puhkuse eest teostatakse järgmiselt: aastane teenistus jagatakse kaheteistkümnele (kaasa arvatud puhkuse aeg ilma tasu säilitamiseta); saadud keskmine kuutöötasu jagatakse 25,4 päevale. Viimane jõustub vastavalt NSVL Rahanduse Ministeeriumi määrusele nr. 13 — 8. IV 1947. a. ja ENSV Ministrite Nõukogu määrusele nr. 80 — 3. veebr. 1947.

M ä r k u s: NSVL Ministrite Nõukogu määruse 16. septembrist 1946. a. alusel jagatakse seitsmepäevane nädala juures keskmise päevatöötasu saamiseks keskmist kuutöötasu 25,4 päevale. Saadud keskmine päevatöötasu korrutatakse puhkusepäevade arvuga.

See arvestuskord kohaldatakse sõltumata sellest, kas aasta jooksul leidis aset töötasu suuruse muutmine (tasumäärade tõstmine, elukalliduse lisatasu jne.). Tegelikult tehtud ületundide arv ei muuda samuti tähendatud arvestuse korda.

§ 42. Kui töötaja töötab ettevõttes vähem kui üks aasta, toimub väljamaksmine, arvestades keskmist töötasu töö eest ettevõttes alates sellesse ettevõttesse tööle asumise kuule järgneva kuu 1. kuupäevast.

O s a X

Ettevõtete ja asutiste töötajatele 10-ne päevase lisapuhkuse andmise kohta kõrgematesse õppeasutistesse mittestatsionaarsele õpinguile asumisel.

NSVL RKN määrus 28. aprillist 1939. a.

Lubada ettevõtetal ja asutistel anda töölistele ja teenistujatele, kes asuvad mittestatsionaarsele õpingule kõrgemates õppeasutistes või kõrgemate õppeasutiste osakondadesse, 10-nepäevased lisapuhkused (palgata) sisseastumise eksamite õiendamiseks.

O s a XI

NSVL RKN määrus 29. augustist 1938. a.

§ 43. Ette näha õppeplaanides iga-aastased laboratoorsed eksamisessioonid kestvusega 20—30 õppepäeva loenguteks, praktilisteks töödeks, konsultatsiooniks ja eksamite õiendamiseks.

Mittestatsionaarsetele õppijatele, kes edukalt täitnud oma õppeplaanid, anda sessiooni ajaks lisapuhkust töökohajärgse palga alalhoidmisega.

Sessioonile ja sealt tagasisõit toimub ettevõtete ja asutiste kulul, kus nad töötavad.

§ 44. Diplomitööde valmistamiseks anda mittestatsionaarsetele õppijatele kuuekuuline palgata puhkus. Määrata kindlaks, et sellel ajavahemikul kindlustatakse mittesatsionaarseid õppijaid stipendiumiga, suuruses, mis määratud tootmisest lahkumiseta õppijatele ja ühiselamuga.

Ülikoolide, pedagoogiliste, majandusteaduslikkude, õigusteaduslikkude ja põllumajandusteadusikkude instituutide ja nende osakondade mittestatsionaarsetele õppijatele anda riigieksamite õiendamiseks ühekuuline puhkus palga alalhoidmisega alalise töökoha järgi.

M ä r k u s: Sõja- ja sõjatehnilise akadeemia osakondade mittestatsionaarseid kuulajaid rahuldada diplomprojektide valmistamise ja riigieksamite õiendamise ajavahemikul palgaga nende alalise töökoha järgi.

O s a XII

Puhkustest spetsialistidele, kes suunatakse tööle peale kõrgema õppeasutise või tehnikumi lõpetamist.

NSVL TRK seletus 21. juunist 1933. a. Nr. 75.

§ 45. Kõikidele spetsialistidele, kes peale kõrgema õppeasutise või tehnikumi lõpetamist tööle suunatakse, antakse enne töö algust ühekuuline puhkus (sõltumata sellest, millal neil oli kõrgemas õppeasutises või tehnikumis õppevaheajad).

Stipendiaatidele makstakse abiraha puhkuse aja eest kuni stipendiumi suuruses. Abiraha makstakse välja kõrgema õppeasutise või tehnikumi poolt selle ettevõtte või asutise arvel, kuhu spetsialist tööle suunatakse. Puhkuse aja eest ei maksta töötasu ei stipendiaatidele ega teistele.

O s a X I I

Puhkustest tootmisõpetuse instruktoritele vabriku-tehasekoolides.

Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu Sekretariaadi seletus 29. juunist 1934. a.

§ 46. Tootmisõpetuse instruktorid vabriku-tehase ja nende tüüpi koolides (ehitusjaoskond, sovhoosijaosk. jne.) saavad puhkust 24 tööpäeva (mille hulka arvatud 12 tööpäeva Töökoodeksi järgi).

§ 47. VNFSV TRK seletus 10. maist 1933. a. nr. 130 puhkuste kestvuse kohta tootmisõpetuse õpetajatele ja instruktoritele vabriku-tehase koolides ja sovhoosi jaosk. (NSVL TRK Teataja 1933. a. nr. 11) lugeda kehtivuse kaotanuks.

O s a X I V

Puhkuste kestvusest vabriku-tehasekoolide õpilastele.

Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu Sekretariaadi määrus 19. juulist 1934. a.

Ette panna Keskkomitee Ühingutele käsitamisele võtta puhkuste kestvuse suhtes järgmine NSV Liidu RKN otsus (Nr. 1652 — 10. juunist 1934. a.)

§ 48. Määrata kindlaks aastase õppeajaga vabriku-tehasekoolide õpilastele tootmisõpetuse alal puhkus kestvusega üks kuu.

§ 49. Aastase õppeajaga vabriku-tehasekoolide õpilastele, kes tööle ette valmistuvad kuumades tsehhides ja teistele teravistkahjustatavatele töödele, määrata tootmisõpetuse alal puhkus kestvusega 1,5 kuud.

§ 50. 6-kuulise õppetähtajaga vabriku-tehasekoolide õpilastele määrata puhkus kestvusega 1 kuu tingimusel, et see puhkus antakse kooli õppeaja kestel või pärast selle lõppu üelminekul tootmisele, kuid mitte vähem kui 3 kuud peale õppimise lõppu ja arvestatakse järjekordse puhkusena sama kalendriaasta eest.

§ 51. Aastase ja 6-kuulise õppetähtajaga vabriku-tehasekoolide õpilased vabastada suvisel ajal kaheks kuuks teoreetilisest õppusest, vabastamata tootmisest.

O s a X V

Naiste tööst.

§ 52. Ei ole lubatud ületunni- ja öötöö rasedatele ja imetavatele naistele. Ettevõtetes, mis viidud 7-tunnilisele tööpäevale, ei ole lubatud rasedate naiste öötöö, alates kuuendast rasedusekuust, samuti ka naistel, kes imetavad, esimese kuue kuu imetamise kestel (S. K. 27. maist 1929. a. Nr. 40. lk. 414).

§ 53. Naised alates raseduse viiendast kuust, ei kuulu ilma nende nõusolekuta komanderingule saatmisele väljaspoole oma alalist töökohta.

§ 54. Emadele kes imetavad, peab määratama peale üldiste töovaheaegade veel täiendavad vaheajad lapse toitmiseks. Täpsed vaheaegade tähtajad määratakse kindlaks sisekorra eeskirjadega, kusjuures vaheajad toitmiseks ei või olla harvemini kui kolme ja poole tunnilise ajavahemiku järele ja nende kestvus ei või olla alla poole tunni. Tähendatud vaheajad arvestatakse tööajaks.

Puhkused seoses rasedusega ja sünnitusega.

NSVL Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus 8. juulist 1944. a.

§ 55. Peale kindlaksmääratud iga-aastase puhkuse antakse naistöölistele ja teenistujatele raseduse ja sünnituse puhul puhkust 35 kalendripäeva enne ja 42 kalendripäeva peale sünnitust, makstes selle ajavahemiku eest riigi arvel abiraha varem kindlaks määratud normide kohaselt. Tähendatud puhkust antakse ja raseduse ning sünnituse abiraha makstakse neile, kes on pidevalt töötanud ettevõttes (asutises) mitte vähem kui 3 kuud.

Puhkustest sanatooriumis ja kuurortides ravimiseks.

NSV Liidu RKN määrus 9. augustist 1937. a. Nr. 1333.

§ 56. Töövõimelistele töölistele ja teenistujatele antakse puhkust sanatooriumis ja kuurordis ravimiseks riikliku sotsiaalkindlustuse arvel abiraha maksimisega tingimusel, et sanatooriumi-kuurordi ravi vajadus on kindlaks tehtud Sanatooriumi-kuurordi komisjoni poolt, reisukaart aga tasuta väljaantud käitiskomitee või kohaliku Ametiühingu Komitee poolt.

§ 57. Puhkust sanatooriumi-kuurordi raviks antakse töövõimelistele töölistele ja teenistujatele ajaks, mis vajalik ravimiseks sanatooriumis-kuurordis ja sõiduks ravikohale ning tagasi, arvesse võttes korralist ja kõiki lisapuhkusi (aeg, mille kestel töötasu hoitakse alal töökoha järgi).

§ 58. Töövõimelistele töölistele ja teenistujatele, kes vastavalt sanatooriumi-kuurordi komisjoni otsusele suunatakse sanatooriumidesse ja kuurortidesse ajavahemikul, millele nad omavad haiguslehe haiguse kohta, mis nõuab sanatooriumi-kuurordi ravi, antakse puhkus raviks ja ravikohale ning tagasi sõiduks abiraha väljamaksimisega, sõltumata sellest, kelle arvel reisukaart saadud, arvesse võtmata korralist ja lisapuhkusi.

Neil juhtudel, kui töövõimetu tööliste või teenistuja korralise puhkuse ja lisapuhkuse kestvus ületab ühe kuu, siis see osa puhkuse aega, mis ületab ühe kuu, loetakse puhkuse ajast sanatooriumi-kuurordi raviks.

§ 59. Juhend käesoleva määruse rakendamiseks antakse ÜAKK poolt kooskõlastatult NSVL Tervishoiu Rahvakomisariga.

ÜAÜKN juhend, kinnitatud NSVL RKN poolt 15. aprillil 1938. a. antud NSVL RKN määruse 9. augustist 1937. a. § 4 põhjal «puhkustest sanatooriumi-kuurordi raviks.»

§ 60. Puhkus sanatooriumi-kuurordi raviks antakse töölistele ja teenistujatele.

Töövõimelistele töölistele ja teenistujatele antakse puhkus sanatooriumi-kuurordi raviks riikliku sotsiaalkindlustuse abiraha väljamaksimisega järgmistel tingimustel:

a) kui sanatooriumi-kuurordi ravi vajadus on tehtud kindlaks ravisutise sanatooriumi-kuurordi komisjoni poolt ja

b) kui seejuures reisukaart on tasuta välja antud vabrikutehase kohaliku komitee poolt (või kõrgemalseisva ametiühingu organi poolt) sotsiaalkindlustuse summade arvel või teistest ametiühingu eelarve summadest, abiandmise kassast, administratsiooni jm. poolt.

§ 61. Puhkust sanatooriumis-kuurordis ravimiseks, abiraha maksmisega riikliku sotsiaalkindlustuse arvel, ei anta neile töövõimelistele töölistele ja teenistujatele:

a) kes on saanud reisukaardi täieliku või osalise maksu eest (näit. 20 %/o, 50 %/o jne.)

M ä r k u s: Puhkust sanatooriumis-kuurordis ravimiseks antakse kindlustatuile, kes suunatakse ravimisele osaliselt nende poolt tasutud reisukaartidega ÜAÜKN määruse põhjal 29. veebruarist 1940. a., samuti nagu neile, kes suunatakse ravimisele maksuta reisukaartide järgi;

b) kes saanud reisukaardi mitte vabrikutehase kohalikult komiteelt või ametiühingu kõrgemalseisvalt organilt (vahe- tult administratsiooni käest jne.)

M ä r k u s: Erandeid käesolevast paragraafist lubatakse vaid erijuhtudel, kui sanatooriumi-kuurordi ravi mittevõimaldamine ähvardab tervislikku seisukorda ja vabrikutehase kohalik komitee ei oma antud momendil vastavaid tasuta reisukaarte. Niisugused erandid lubatakse vaid igakordsel Sotsiaalkindlustuse Nõukogu või vabrikutehase kohaliku komitee erietsusel sanatooriumi-kuurordi komisjoni esitamisel.

§ 62. Töövõimelistele töölistele ja teenistujatele, kes omavad õiguse puhkusele sanatooriumis-kuurordis ravimiseks, (§ 1) määratakse puhkuse tähtaeg järgmisel viisil: üldisest ajast, mis vajalik sanatooriumis-kuurordis ravimiseks ja ravi- kohale ning tagasi sõitmiseks lahutatakse korralise ja kõigi lisapuhkuste aeg (selle hulgas ka tervistkahjustava töö järgi) ja ülejäänud päevade arvule antakse puhkus haiguslehega.

Korralise ja kõikide lisapuhkuste ajal hoitakse alal töötasu töökoha järgi, puhkuse aja eest aga sanatooriumis-kuurordis ravimiseks makstakse abiraha haiguslehe alusel.

N ä i d e: Tööline suunatakse sanatooriumi 30 päevaks. Sõit sinna ja tagasi võtab 6 päeva. Kokku ravimiseks

ja sõiduks peab tööline saama 36 päeva. Korraline puhkus on 14 päeva. Puuduvatele 22 päevale saab tööline puhkuse haiguslehe järgi.

§ 63. Administratsioon ja vabriku-tehase kohalik komitee peavad kindlustama niisuguse korra, et neil töövõimelistel töolistel ja teenistujatel, kes suunatakse sanatooriumi-kuurordi ravile, korralise puhkuse alguse tähtaeg satuks kokku sanatooriumisse või kuurorti ärasõidu tähtpäevaga.

Kui töövõimeline tööline või teenistuja mingil põhjusel on ära kasutanud puhkuse kuni ärasõiduni sanatooriumi või kuurorti, siis sel juhul arvatakse kaasa korraline ja lisapuhkus, haiguslehte aga võib väljaanda ainult päevadele, mis on üle jäänud pärast maharvamist.

Puuduvale ajale administratsioon võib anda palgata puhkuse.

§ 64. Sanatooriumi-kuurordi ravile suunamisel antakse haiguslehed välja ainult sanatooriumi-kuurordi komisjoni poolt: komisjoni esimehe ja ühe liikme allkirjaga. Need haiguslehed antakse välja ravile ärasõidu eel.

Sanatooriumi-kuurordi komisjoni otsus on lõplik.

§ 65. Haiguslehe saamiseks peab töövõimeline tööline või teenistuja esitama:

- a) reisukaardi;
- b) väljavõtte (õienduse) Sotsiaalkindlustuse Nõukogu või vabriku-tehase kohaliku komitee määrusest tasuta reisukaardi andmise kohta;
- c) administratsiooni õienduse korralise ja lisapuhkuste kestvuse kohta.

§ 66. Töövõimetusel töölisele või teenistujale, kes vastavalt sanatooriumi-kuurordi komisjoni otsusele suunatakse sanatooriumi või kuurorti ajaks, millele tal on juba haigusleht haiguse kohta, mille ravimiseks ta sõidab sanatooriumi või kuurorti, antakse puhkust abiraha väljamaksmisega sõltumata sellest, kelle arvel reisukaart saadud (vabriku-tehase kohaliku komitee arvel, administratsiooni arvel, oma arvel jne.). See puhkus antakse ravimise ja ravikohale ning sealt tagasisõidu ajaks, arvesse võtmata korralist ja lisapuhkusi (välja arvatud juhud, mis tähendavad § 68).

§ 67. Kui töövõimetusel töölise või teenistuja korralise ja lisapuhkuste aeg kokku ületab ühe kuu, siis antakse puhkust sanatooriumi-kuurordi raviks järgmisel viisil: kogu ajast, mis

vajalik sanatooriumi-kuurordi raviks ja ravikohale ning sealt tagasi sõiduks, ei lahutata mitte terve korralise- ja lisapuhkuse aeg, vaid ainult puhkuse ülejääk üle ühe kuu (30 päeva) ja puudujäänud ajale antakse puhkust haiguslehe järgi.

Puhkus, mis on ära kasutatud kuni sanatooriumi või kuurorti ärasõitmiseni, arvestamisele ei kuulu.

N ä i d e: Õpetaja suunatakse sanatooriumi 1. juulil. Ravimiseks ja sõiduks ta peab saama 32 päeva. Korraline puhkus koosneb 56 kalendripäevast (või 48 tööpäevast). Korralise puhkuse ülejääk peale ühe kuu on 26 päeva (56-30). Puhkust haiguslehe järgi antakse 6 päeva (32-26).

§ 68. Haiguslehte juba omava töölise või teenistuja pöördumisel sanatooriumi-kuurordi komisjoni poole, võib komisjon kontrolli korras järele proovida, kas kindlustatu on sel momendil tõesti töövõimetu selle haiguse tõttu, mille ravimiseks ta suunatakse sanatooriumi või kuurorti. Sõltuvalt proovimise tulemustest otsustab komisjon küsimuse kindlustatule puhkuse andmise kohta kui töövõimetule (juhendi II osa) või kui töövõimelisele (juhendi I osa).

§ 69. Sanatooriumis viibimise pikendust (üle reisukaardi tähtaja) lubatakse vaid juhtudel, kui väljakirjuamise tähtajaks tööline või teenistuja on töövõimetu raske haigestumise tagajärjel (või põhihaiguse halvenemisel), misjuures sanatooriumist väljakirjutamine ja üleviimine haigemajja ei ole võimalik.

Peale selle lubatakse tiisikushaigete sanatooriumides erijuhtudel pikendada nende töövõimete haigete seal viibimist, kelledele ainult niisugune pikendus võib kindlustada kiire töövõime tagasi saamise. Säärast pikendust lubatakse vaid selle organisatsiooni eelnõusolekul, kes välja andis reisukaardi ja mitte kauemaks kui üheks kuuks. Reisukaardi algtähtajast hiline mine ei anna õigust sanatooriumis viibimise pikendamiseks.

§ 70. Sanatooriumis viibimise pikendamist ja seoses sellega haiguslehe väljaandmist teostatakse:

a) ÜAÜKN ja Tervishoiu RK sanatooriumides komisjoni poolt, mille koosseisus on: sanatooriumi peaarst (esimees), raviv arst ja sanatooriumi vastava eriala konsultant (kui teda on olemas);

b) teistes sanatooriumides — arstliku konsultatsiooni komisjoni poolt kohaliku raviasutuse juures sanatooriumi raviva arsti osavõtul, niisuguse komisjoni puudumisel aga — koos kohaliku raviasutise peaarsti (polikliiniku, haigla jne.) ja sanatooriumi raviva arstiga.

M ä r k u s: NSVL Tervishoiu RK või Liiduvabariigi Tervishoiu RK erikorralduste järgi, mis kooskõlastatud ÜAÜKN-ga, võib korda, mis kindlaks määratud ÜAÜKN ja Tervishoiu RK-de sanatooriumidele (p. «a») laiendada teiste ametkondade ja organisatsioonide üksikutele sanatooriumidele.

§ 71. Üle reisukaardi tähtaja ülalpidamise tasu sanatooriumis makstakse selle organi (või isiku) poolt kes tasus põhi-reisukaardi.

§ 72. Ajutise töövõimetuse juhtudel, mis on tekkinud sanatooriumis ja kokku sattunud (täielikult või osaliselt) korralise või lisapuhkusega, antakse haiguslehed välja § II tähendatud komisjonide poolt sanatooriumist väljakirjutamisel. Haigusleht antakse kõigile ajutise töövõimetuse päevadele, mis langevad korralise või lisapuhkusele, maha arvates see aeg, millele töövõimeline tööline või teenistuja juba omas haiguslehe, mis välja antud seoses sanatooriumi suunamisega.

Päevadele, mis langevad palgata puhkusele, haiguslehte välja ei anta.

N ä i d e: Töövõimeline teenistuja sai sanatooriumi suunamisel haiguslehe 4 päeva peale korralise puhkuse arvestamisega. Sanatooriumis ta haigestus angiinasse ja oli korralise puhkuse ajal töövõimetu 6 päeva. Haigusleht antakse temale sanatooriumis välja vaid kahele päevale (6-4). Kuigi sanatooriumi suunamisel ta sai haiguslehe 66 või enam päevale, siis angiina pärast ta ei oleks saanud mingit uut haiguslehte.

§ 73. Käesoleva juhendi eeskirju rakendatakse ka füsioteraapia instituutidesse ja ravilatesse suunamisel, mis asuvad kuurortides või loetletud ÜAÜKN poolt koos NSVL Tervishoiu RK-ga kinnitatud erinimestikus.

Suunamisel teistesse füsioteraapia instituutidesse ja ravilatesse kohaldatakse üldeeskirju, mis kindlaks määratud eriravile saatmiseks.

§ 74. Haiguslehed, mis välja antud käesoleva juhendi eeskirjade rikkumisega, tasumisele ei kuulu.

Vanaduskindlustus pensioniga.

NSVL Töö RK juures asuva NSV Liidu Sotsiaalkindlustuse Nõukogu määrus 29. veebruarist 1932. a. Nr. 47 ja ÜAÜKN määrus, kinnitatud NSV Liidu RKN poolt 31. juulil 1937. a.

§ 75. Vanaduse kindlustamine pensioniga (sõltumata sellest, kas töövõime on kaotatud või mitte) laieneb järgmistele tööliste kategooriatele:

- a) kõik rahvamajanduse harude töölised (selle hulgas ka töölised, kes töötavad asutistes);
- b) insener-tehnilised töötajad;
- c) vanaduse pensioniga kindlustamine, kooskõlas NSVL Konstitutsiooni § 120-ga, kinnitatud 5. detsembril 1936. a., on laiendatud kõikidele teenistujatele üldistel alustel töolistega.

§ 76. Õiguse vanaduse pensionile omavad:

- a) mehed — —60 aasta vanuseks saamisel, tingimusel, kui nad on töötanud mitte vähem kui 25 aastat;
- b) naised — 55a. vanuseks saamisel, tingimusel, kui nad on töötanud mitte vähem kui 20 aastat.

§ 77. Vanaduspension antakse järgmistes suurustes:

esimene kategooria	— 60% töötasust
teine „	— 55% „
kolmas „	— 50% „

Vanaduse kindlustamisest sotsiaalkindlustuse korras.

Eeskirjad, mis kinitatud NSVL Töö RK juures asuva NSV Liidu Sotsiaalkindlustuse Nõukogu poolt 23. mail 1929. a.

§ 78. I Üldmäärused.

- 1. Vanaduspensioni õigust ei ole isikutel, kes on kaotanud selle kohtuotsuse põhjal otsusega kindlaks määratud aja kestel.
- 2. Isikule, kes omab õiguse pensioni saamiseks mitmetel alustel (vanaduse, invaliidsuse, personaalpensioni jne.) antakse pensioniõigus vaid ühe aluse järgi.
- 3. Isiku surma puhul, kes omas õiguse vanaduspensionile, kindustatakse tema perekond pensioniga üdistel alustel.

§ 79. II Kindlustuse tingimused.

4. Isikud, kes jõudsid nõutavasse vanadusse peale palgalise töö täielikku lõppemist, õigust vanaduspensionile ei oma.
5. Vanaduspension määratakse sõltumata sellest, kas töötaja loobub oma tööalal töötamast, pensioni saamise avalduse esitamise päevaks.

§ 80. III Pensioni suurus.

6. Vanaduspensioniga kindlustamisele kuuluvatele isikutele, arvutatakse pension nende keskmise kuu töötasust viimase 12 kuu palgalise töö pealt.
Keskmise töötasu arvutamisel kuud, millede jooksul isik ei saanud töötasu kahe nädala ja enama eest, eraldatakse üldsummast ja asendatakse teistega.
7. Keskmise kuutöötasu arvutamisel arvatakse töötasuna ajutise töövõimetuse abirahasid ja abirahade saamise aega arvestatakse palgalise tööajana.
8. Isikutele, kes on töötanud kõrgema kvalifikatsiooniga tööalal mitte alla 5 aastat ja pärast seda üle läinud madalama kvalifikatsiooniga tööalale, arvutatakse pension nende endise töötasu järgi, kui kõrgema kvalifikatsiooni töölt lahkumise päevast kuni pensionile minekuni ei ole möödunud üle 5 aasta.
9. Töötasu hulka, mille järgi arvutatakse pension, arvatakse kõik töötasu moodused, millelt seaduse järgi arvutatakse sotsiaalkindlustuse maksud.

§ 81. IV Kindlustuse kestvus ja lõppemine.

10. Vanaduspension määratakse eluajaks. Seejuures, kui avaldus pensioni määramiseks oli esitatud enne kolme kuu möödumist, arvates palgalise töö lõpetamist, määratakse pension palgalise töö lõpetamise päevast. Kõigil teistel juhtudel (eriti avalduse esitamisel isiku poolt, kes jätkab palgalist tööd) määratakse pension avalduse esitamise päevast.

§ 82. V Pensioni nõudmine.

11. Pensioniõiguslikud isikud võivad igal ajal esineda pensioni saamise avaldusega, sõltumata sellest, kui palju aega on möödunud palgalise töö lõpetamise päevast. Isikud, kes esinevad pensioni saamise avaldusega peavad esitama:

- a) tööraamatu, tõendise töökohast, ametiühingu pileti, õiendise ametiühingulise staaži kohta, liikmeraamatu eelrevolutsiooniliste tööliste organisatsioonide jne. kohta; vanadust tõendava dokumendi; õiendise maa-avalitsuselt, miilitsalt jt. ja õiendise töötasu kohta viimase 12 kuu eest.

Praktilisi näiteid

korraliste ja lisapuhkuste kestvuse arvestamiseks, seoses kutsealadega ning keskmise töötasu väljaarvestus puhkuse päevade tasumiseks.

Puhkuse aja kestvuse väljaarvestamiseks tuleb esmalt kindlaks teha, missuguse aja eest antakse töötajale puhkust (samuti kasutamata puhkuse eest kompensatsiooni maksmisel) missuguse ajavahemiku eest on töötaja poolt puhkust kasutatud varemalt ning täpselt mis kuuni. Peale selle on vajalik veel selgitada, missugustel ametkohtadel (kutsealadel) töötas töötaja nendel möödunud kuudel, mille eest talle puhkuse aega ja keskmist töötasu arvestatakse, sest nendest asjaoludest oleneb peamiselt puhkuse kestvus igale töötajale.

Näiteks: endisele saeraami juhile, kes on praegusel momendil lauatehase tsehhi meistriks, antakse korralne puhkus 10. maist 1947. a. Puhkust antakse töötatud aja eest, mis on kestnud ajavahemikul 1. aprillist 1946. aastast kuni käesoleva ajani. Töötatud aja eest kuni 1. aprillini 1946. a. on puhkus kasutatud varem. Ajavahemikul, mille eest antakse puhkust, on töötaja töötanud saeraami juhina kuni 1. oktoobri 1946., peale selle on ta määratud lauatehase tsehhi meistriks.

Saeraami juhile on seaduse kohaselt ette nähtud 12 päeva korralist puhkust aastas ilma lisapuhkuseta. Tsehhi meistrile on aga peale 12-päevase korralise puhkuse ette nähtud lisapuhkust 6 päeva aastase töö eest. Võttes aluseks käesoleva seletuse, kus töötaja on töötanud mitmel kutsealal, peab puhkuse aega välja arvestama iga töötatud kuu kohta eraldi.

Keskmise töötasu väljaarvestamiseks tuleb võtta möödunud 12 kuu töötasu alates puhkusele mineku eelmise kuu esimesest kuupäevast.

Puhkuse kestvuse ja keskmise töötasu väljaarvestamise tabel.

Jrk. nr. nr.	Möödunud töökuud mille eest antakse puhkust	Ametiala	Puhkusepäevade arvestus			Töötasu eelmise 12 kuu eest rbl.	Märkused
			Põhipuhkust (päevad)	Lisapuhkust (päevad)	Kokku maksulisi puhkuse päevi		
1	aprill 1946. a.	raamijuht	1	—	1,0	—	
2	mai „	„	1	—	1,0	860	
3	juuni „	„	1	—	1,0	640	normide mittetäitm.
4	juuli „	„	1	—	1,0	700	
5	august „	„	1	—	1,0	760	
6	september „	„	1	—	1,0	740	
7	oktoober „	meister	1	0,5	1,5	1120	progressiivne preemia
8	november „	„	1	0,5	1,5	780	
9	detsember „	„	1	0,5	1,5	658	haiguseleht
10	jaanuar 1947. a.	„	1	0,5	1,5	958	progressiivne preemia
11	veebruar „	„	1	0,5	1,5	780	
12	märts „	„	1	0,5	1,5	780	
13	aprill „	„	—	—	—	1250	progressiivsed preemiad
Kokku			12	3	15	10.053	

Ülaltähendatud tabelis toodud arvestuse alusel tuleb lauatehase tsehhi meistrile anda puhkust 15 tasulist päeva, peale selle tuleb juurde lisada puhkepäevad, mis langevad puhkuse ajavahemikku: mai 1947. a. pühapäevad 11, 18 ja 25. maj. Järelikult puhkuse kestvus on alates 10. maist kuni 27. maini, s. o. 18 päeva.

Puhkusepäevade tasumiseks arvestatakse keskmine töötasu järgmiselt: 12 möödunud kuude töötasu, mis ette toodud eelmises tabelis, jagatakse 12-ga ning saadud keskmine kuutasu jagatakse 25,4 päevale, mis võrdub: $\frac{10.053}{12 \times 25,4} = 32,98$ rbl.

15 päeva puhkuse tasu: $32,98 \text{ rbl.} \times 15 = 494,7 \text{ rbl.}$

Analoogiliselt arvestatakse ka puhkuse aeg ja keskmine töötasu kasutamata puhkuse eest kompensatsiooni maksmisel. Erinevus on siin nimelt selles, et puhkust antakse aastase töö eest ning vahest ka summeeritakse sellele möödunud aasta saamata puhkus; kompensatsioon vallandamise puhul peab makstama kogu töö aja eest, mille eest puhkuse tasu saamata on ning see võib olla rohkem või vähem aastastest tööajast.

Täielik puhkus makstakse töötajale peale 11 kuud töötatud aja eest. Puhkuse aega arvestatakse 12 kuu eest. Juhul, kui puhkuse aja arvestuseks ei ole täielikult 12 töö kuud, siis puuduvad puhkusepäevad arvestatakse avansina viimase töökoha ametikoha alusel.

Metsavarumise, parvetuse ja metsamajanduslikel töödel on määratud töötajate kutsealad, kes on õigustatud saama igaaastase töö eest 1 kuu kestvusega ja peale kolmeaastat katkestamata tööd ühes ja samas asutuses pikendatud lisapuhkust üks kuu. Nendel juhusel iga loetelus nimetatud kutseala tööline on õigustatud saama puhkust ühe kuu töö eest 2 päeva, see on aastase töö eest, millise aja sisse arvestatakse 11 kuud tööd ja 1 kuu puhkust, antakse töötajale üks terve kuu puhkust. Peale selle võib anda töötajale lisapuhkust, kui nende kutseala on tunnistatud terviseliselt kahjulikuks ehk normeerimata tööaja eest, kui see ametiala on eelpool toodud ametialade loetelus.

Proportsionaalne puhkuse aja arvestus võib toimuda ainult korralise ja lisapuhkuste arvel, pikendatud lisapuhkus üks kuu, mis antakse kolmeaastase katkestamata töö eest, proportsionaalsele arvestamisele ei kuulu, ning see tasutakse ainult peale seda, kui töötajal on täielikult töötatud kolm aastat ühes ja samas ettevõttes.

Keskmine töötasu arvestus peab toimuma igal juhul üldisel alusel, mille kohta on antud juhised IX osas ning näidete kohaselt juuresolevas tabelis.

SISUKORD.

	lehek.
1. Sissejuhatus	3—4
2. Üldjuhend	5—6
3. Õigus puhkusele (esimene osa)	7—8
4. Puhkuse kestvus (teine osa)	8—9
5. Puhkuse kestvusest metsatööstuses ja metsamajanduses (kolmas osa)	9—13
6. Katkestamata tööstaaži arvestus ENSV oludes, pikendatud lisapuhkuse saamiseks (kolmas osa)	12—13
7. Pikendatud lisapuhkuste mittekuuluvus puidutööstuse ettevõtetele (kolmas osa)	13
8. NSVL RKN-i määrus nr. 1595, 12. juulist 1941. a.	13—14
9. Kahjulikkude kutsealade loetelu	14—16
10. Töötajate ametialade loetelu kellele on määratud normeerimata tööaeg ja lisapuhkus	17—26
a) Ministeeriumi (Rahvakomissariaadi) Keskasutis	17—18
b) Trustid, Peavalitsused (metsaekspluatatsioon)	19—20
c) Metsaekspluatatsioon ettevõtetes (MTK ja MK)	20—21
d) Metsa avio teenistus (metsakaitse)	21
e) Kaubandusvõrgu alal	23—24
f) Puidutööstuse Peavalitsus ja trustid	24—25
g) Puidutööstuse ettevõtetes	25—26
h) Õppeasutuste instituudid ja tehnikumid	22
11. Puhkuse saamise ja andmise kord	26—27
12. Puhkuse kasutamise aeg ja kord (VI osa)	27—29
13. Töökoha ja palga kindlustus töötajale puhkuse ajal (VII osa)	29
14. Puhkuste summeerimine ja kasutamata puhkuse kompensatsioon (VIII osa)	29—31
15. Keskmise tasu arvestus korralise, pikendatud ja lisapuhkuse ehk puhkuse kompensatsiooni maksmiseks (I-a osa)	31—33
16. Lisapuhkus töötajale kes on kõrgemas mittestatsionaarsel õppusel (töölt vabastamata) (X XI osa)	34
17. Puhkuse spetsialistidele seoses nende tööle suunamisega peale ülikooli või tehnikumi lõpetamist (osa XII)	34—45
18. Puhkusest tootmisõppuse instruktoritele (XIV osa)	35
19. Puhkuse kestvusest vabrikutehase koolide õpilastele (XV osa)	35—36
20. Naiste tööst ja eripuhkuse ajast, seoses raseduse ja sünnitusega §§ 53—56 (XVI osa)	36
21. Puhkused sanatooriumis ja kuurortides ravimiseks §§ 57—75 (XVII osa)	37—41
22. Vanaduskindlustus pensioniga §§ 76—79 (XVIII osa)	42—44
23. Praktilisi näiteid puhkuse aja ja keskmise tasu väljaarvestamiseks	44—46

**Руководство об очередных дополнительных и удлинённых отпусках для
работников лесной промышленности ЭССР.**

Ladumisele antud 7. VI 47. Trükkimisele antud 10. VII 47. Paber
61×86 1/16. Trükiarv 1000. Trükipoognaid 3. Autoripoognaid 2,764.
Arvestuspoognaid 2,971. MB-05176. Tellimise nr. 1002.
Graafikatööstus «Oktoober», Tallinn, Tartu mnt. 49.

A-16781

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00496924 4

509